

Subtropische planten zijn de laatste jaren sterk in populariteit gestegen. Behalve om kleurrijke bloemen gaat het vaak ook om decoratief blad. Cordyline is zo'n bladplant waarbij de talrijke sierlijke cultivars vooral sterk in bladkleur kunnen verschillen.

Tekst: Emiel van den Berg
Foto: www.visionpictures.com

Tot welke plantfamilie Cordyline behoort, is voor velen nog altijd een discussiepunt. Voorheen werd de plant ingedeeld bij de familie van agave-achtigen, de Agavaceae maar soms ook delen botanici de plant in bij de palmachtigen, de Asteliaceae. Volgens de huidige Naamlijst van Houtige Gewassen behoort Cordyline tot de Asparagaceae, de aspergefamilie. Dalkruid (*Maianthemum bifolium*), de tientallen jaren geleden trendy kamerplant *Chlorophytum* en uiteraard *Asparagus*, de asperge, zijn enkele bekende familiegenoten. Cordyline telt circa 15 soorten waarvan enkele vanuit het voormalige Nieuw-Guinea hun weg vonden naar andere landen en werelddelen. In eerste instantie zeker niet vanwege de sierwaarde maar wel om het voedzame zetmeel dat uit de wortels van sommige soorten wordt gewonnen. Inmiddels is de plant ingeburgerd in tropisch Zuid-Amerika en in Oost-Azië, Australië en Nieuw-Zeeland. Cordyline heeft geen Nederlandse naam. De wetenschappelijk plantennaam komt van het Griekse *kordulé* wat knots betekent. Deze naam zinspeelt op de vorm van de bloemknoppen, hoewel vaker wordt aangenomen dat het verwijst naar de verdikte ondergrondse wortelstokken ofwel rhizomen.

HAAGPLANT

Cordyline is nauw verwant aan *Dracaena* en in de praktijk haalt men de twee geslachten makkelijk door elkaar. Grootste verschil is dat Cordyline uitlopers maakt en *Dracaena* niet. Ander verschil is de kleur van de wortels, bij het doorsnijden zijn deze bij Cordyline wit en bij *Dracaena* geel. Tot slot is er een verschil bij de vruchten. *Dracaena* heeft slechts één zaad per helmhok terwijl er bij Cordyline vaak drie bijeen zitten. Cordyline is een in de tropen veel voorkomende tuinplant. Soms als struikvorm voorkomend maar dikwijls ook als (meerstammige) boom. Vaak is de plant gebruikt als losse haag omdat de stam bij veel soorten tot onder

Cordyline gemengd

Cordyline, zowel kamer- als kuipplant

PARASOL

C. australis is afkomstig uit Australië en Nieuw-Zeeland. Volwassen exemplaren van de soort vallen op omdat ze meerstammig zijn en tot ruim boven de 10 meter hoogte uitgroeien. Het 5 tot 7 cm smalle grijsgroene blad haalt lengtes tot 1 meter. Ook hier ontspringt het loof vanuit één groeipunt waardoor uiteindelijk een sierlijke 'parasol' ontstaat. De diverse cultivars van *C. australis* groeien trager dan de soort en worden minder hoog. Daarom ook zijn vooral deze cultivars geschikt als kuip- en balkonplant. Ook ingraven in de border is mogelijk waar de plant met zijn sierlijke loof harmonieus combineert met vaste planten en siergrassen. Centraal staat uiteraard de sierlijke habitus maar in bladkleur is veel diversiteit. Naast groen is er veel keuze in roodtinten. De cultivars worden niet altijd op naam verhandeld maar vaker als visueel aantrekkelijk product aangeboden. Het mag duidelijk zijn dat ook *C. australis* niet bestand is tegen de Nederlandse winters. Vorst is funest voor het decoratieve blad. Toch verschijnen er nieuwe introducties op de markt die sterker zouden zijn als het om de winterkou gaat. De toekomst moet uitmaken of deze aanwinsten ook echt bestand zijn tegen het wispelturige Nederlandse klimaat.

aan dicht in het blad blijft zitten. Ook in parken en plantsoenen in de tropen groeit vaak Cordyline. Grootste sierwaarde bij vrijwel alle soorten en cultivars is het gekleurde blad. Ook de bloem is fraai maar alleen oude exemplaren bloeien. Wie de plant in Nederland als kamer- of kuipplant houdt, zal zelden een bloem waarnemen.

C. fruticosa (vroeger *C. terminalis* geheten) komt uit de warme streken van Zuidoost-Azië en is in Nederland vooral veel verhandeld als kamerplant. Kenmerkend is het relatief smalle blad dat uit één groeipunt tevoorschijn komt, soms tot wel 50 cm lang is en aan een lange bladsteel groeit. Jong loof is purperrood maar kleurt later donkergroen. Oude planten vormen een relatief dunne stam met een uiteindelijke hoogte tot 2 meter.

C. fruticosa kent verscheidene cultivars met opvallende bladkleuren. Bij 'Orange Princess' heeft het loof rode strepen op een bruingroene ondergrond, 'Atom' heeft nagenoeg rood blad, bij 'Alba' zijn de jonge bladeren vrijwel wit en 'Kiwi' heeft lichtgroen blad met een rode rand waarover geelgroene strepen lopen. 'Lord Robertson' heeft donker bruinrood loof en bij 'New Guinea Black' is dat roodzwart.